

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
7455-10

meddelad i Stockholm den 20 mars 2012

KLAGANDE

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 21 oktober 2010 i mål nr 2534-09, se bilaga

SAKEN

Arbetslöshetsförsäkring

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer det slut som länsrättens dom innehåller. IAF anför bl.a. följande. Kammarrätten har anfört att det saknas lagligt stöd för att i det aktuella sammanhanget tillmäta orsaken till utträdet betydelse. Om inte orsaken till utträdet ska tillmätas betydelse vid

Dok.Id 117214

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
7455-10

prövningen av om en sökande uppfyller medlemsvillkoret enligt 7 och 8 §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF, innebär det att den som ansöker om inträde i en ny arbetslöshetskassa i direkt anslutning till att ha beviljats utträde ur en annan sådan kassa på grund av bristande betalning kan få tillgodoräkna sig tre månader som medlem i den tidigare kassan. Detta skulle gälla, oavsett om han eller hon betalar medlemsavgifterna för dessa månader eftersom det inte finns något lagligt stöd för att vägra en person inträde i en arbetslöshetskassa på grund av obetalda medlemsavgifter hos en annan kassa. Frågan är om det har varit lagstiftarens mening att en person ska kunna behålla sitt försäkringsskydd enligt den inkomstrelaterade försäkringen efter utgången av den i 45 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor, LAK, föreskrivna tidsfristen utan att ha betalat samtliga medlemsavgifter.

AA har förelagts att svara på överklagandet men har inte hörts av.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av handlingarna i målet framgår att AA var medlem i Arbetslöshetskassan Alfa under perioden den 1 september 2006 – den 31 augusti 2008. Medlemskapet upphörde på grund av bristande betalning. AA ansökte därefter om medlemskap i Handelsanställdas arbetslöshetskassa. Ansökan inkom till kassan den 23 september 2008. Inträde beviljades från och med den första dagen i ansökningsmånaden, dvs. den 1 september 2008. AA ansökte om arbetslöshetsersättning från och med den 1 januari 2009.

Arbetslöshetskassan beviljade henne ersättning enligt grundförsäkringen från och med den 1 januari 2009 men ansåg att hon inte hade rätt till inkomstrelaterad ersättning på grund av att hon inte uppfyllde kravet på tolv månaders sammanhängande medlemskap i en arbetslöshetskassa.

Den inkomstrelaterade försäkringen är frivillig och bygger på att medlemmarna betalar sina avgifter i tid. Medlemskapet i en arbetslöshetskassa medför

väsentliga rättsverkningar för den enskilde. Reglerna om inträde i och utträde ur en arbetslöshetskassa har därför reglerats i lag.

För rätt till ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen krävs bl.a. obrutet medlemskap i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader (medlemsvillkor), 7 § ALF. Personer som omedelbart före inträdet i en arbetslöshetskassa har varit medlemmar i en annan sådan kassa får för uppfyllandet av medlemsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan, 8 § ALF.

För att bibehålla medlemskapet i en kassa måste som huvudregel den enskilde betala sina medlemsavgifter inom föreskriven tid. Med hänsyn till de allvarliga ekonomiska konsekvenser som det medför för den enskilde att inte längre vara medlem i en arbetslöshetskassa har det i 45 § LAK införts en tidsfrist inom vilken den enskilde kan betala en förfallen obetald medlemsavgift utan att förlora medlemskapet. Avgiften ska betalas eller en anmälan om ett förhållande på vilket befrielse från betalningsskyldighet kan grundas ska göras senast vid utgången av den andra månaden efter den tid vilken avgiften belöper på. Om medlemmen inte har uppfyllt sina skyldigheter i detta avseende anses denne ha ansökt om utträde och trätt ut ur kassan efter tidsfristens utgång (prop. 1999/2000:139 s. 82).

Av 34 § LAK framgår, såvitt nu är av intresse, att när medlemskap i en arbetslöshetskassa beviljas ska inträdet anses ha skett första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

Som regelverket är utformat saknar det betydelse vilket skäl som föranlett utträde ur den tidigare arbetslöshetskassan.

AA var medlem i Arbetslöshetskassan Alfa t.o.m. den 31 augusti 2008 och hon beviljades inträde i Handelsanställdas arbetslöshetskassa fr.o.m. den 1 september 2008. Eftersom hon omedelbart före inträdet i Handelsanställdas arbetslöshetskassa hade varit medlem i en annan arbetslöshetskassa får hon för att

Mål nr
7455-10

uppfylla medlemsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan. Överklagandet ska därmed avslås.

Susanne Billum
Skiljaktig mening

Margit Knutsson

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Anita Saldén Enérus

Jennie Wenneberg
Föredragande justitiesekreterare

Avd. II
Föredraget 2012-02-22

SKILJAKTIG MENING

Justitierådet Susanne Billum är av skiljaktig mening och anför följande.

Arbetslöshetsförsäkringen består av två delar, grundförsäkringen och inkomstbortfallsförsäkringen. Ersättning enligt grundförsäkringen lämnas till den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa eller som inte uppfyller de villkor som gäller för en inkomstrelaterad ersättning. För ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen, som är en frivillig försäkring, förutsätts bl.a. att medlemmen

Mål nr
7455-10

uppfyller såväl medlemsvillkoret (7 och 8 §§ ALF) som arbetsvillkoret (12 § ALF).

Frågan i målet är om obrutet medlemskap i arbetslöshetskassa kan anses föreligga när någon på grund av obetald avgift till en kassa ansetts ha utträtt ur denna vid utgången av viss månad (45 § LAK) och senare ansökt om medlemskap i en annan arbetslöshetskassa vilket enligt 34 § LAK ska anses ha skett första dagen i ansökningsmånaden, dvs. dagen efter det att utträdet ur den tidigare kassan anses ha skett.

Det är ostridigt att AA inte hade betalt sin avgift till Alfakassan senast vid respittidens utgång den 31 augusti 2008 varför medlemskapet och därmed försäkringsskyddet upphörde. Detta betecknas i 45 § LAK som att hon ska anses ha utträtt ur kassan vid den tidpunkten. AA ansökte senare om medlemskap i Handelsanställdas arbetslöshetskassa, varvid inträdet i den kassan på grund av bestämmelsen i 34 § LAK ska anses ha skett den 1 september 2008.

Eftersom inkomstbortfallsförsäkringen är frivillig och inte en allmän socialförsäkringsförmån bör enligt min mening ett försäkringsmässigt synsätt prägla tolkningen av de relevanta bestämmelserna. AAs försäkringsskydd har upphört på grund av att hon inte i tid erlagt föreskriven avgift. Den omständigheten att inträde som senare beviljas i en ny arbetslöshetskassa ska anses ha skett redan vid ansökningsmånadens ingång ändrar inte på detta förhållande. Hon får därför inte tillgodoräkna sig tiden i Alfakassan för att uppfylla medlemsvillkoret. Inspektionens överklagande bör därför bifallas.